

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1621/2562

นางสาว อ.โจทก์ บริษัท ฟ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 488

ย่อ / หลักกฎหมาย

เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้รับฎีกาโจทก์เฉพาะประเด็นว่า จำเลยไม่มีสิทธิเรียกเงินค่าแฟรนไชส์ ส่วนที่เหลือตามฟ้องแย้ง ข้อเท็จจริงย่อมรับฟังเป็นยุติได้ต่อไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ว่า โจทก์ไม่อาจอาศัยเหตุที่ว่า จำเลยส่งมอบเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะมือสองให้แก่โจทก์และไม่ส่งแผ่นพับและธงญี่ปุ่นให้โจทก์มาบอกเลิกสัญญากับจำเลยได้ และถือไม่ได้ว่า จำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญากับจำเลย แม้โจทก์และจำเลยยังคงมีนิติสัมพันธ์กันตามสัญญาธุรกิจแฟรนไชส์ ซึ่งเป็นสัญญาต่างตอบแทน โจทก์ในฐานะลูกหนี้มีหน้าที่ปฏิบัติตามการชำระหนี้ค่าแฟรนไชส์ที่เหลือจำนวน 175,000 บาท ให้แก่จำเลย ภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะของจำเลยเกิดการขัดข้องในการใช้งาน เนื่องจากมีความชำรุดบกพร่องเกี่ยวกับการเชื่อมระบบและภูมิอากาศในประเทศไทย โจทก์จึงขอขบที่จะยึดหน่วงไม่ชำระหนี้ค่าแฟรนไชส์ที่เหลืออยู่จำนวน 175,000 บาท ได้จนกว่า จำเลยจะแก้ไขความชำรุดบกพร่องของเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะดังกล่าว หรือหาประกันที่สมควรให้ได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 488

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 299,821 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวน 296,120 บาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้องโจทก์ และฟ้องแย้งบังคับโจทก์ชำระเงินจำนวน 175,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าวนับแต่วันที่ 9 สิงหาคม 2559 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่จำเลย โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งขอให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงินจำนวน 181,120 บาท แก่โจทก์ พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินจำนวนดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 21 มิถุนายน 2559) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้โจทก์ส่งมอบเครื่องทำไอศกรีม 1 เครื่อง เครื่องเรียกคิว (มือสอง) 1 เครื่อง ในสภาพเรียบร้อยและใช้งานได้ตามสมควรคืนแก่จำเลย ลิขสิทธิ์การใช้ชื่อร้านเฟิร์ส สโนว์ อุปกรณ์ทำไอศกรีม 1 ชุด ไฟล์เครื่องหมายเฟิร์สสโนว์ วัตถุดิบทำไอศกรีม 1 ชุด เท่าที่ ยังคงเหลือและใช้งานได้ (ถ้ามี) ให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์และจำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับ ให้โจทก์ชำระเงินจำนวน 175,000 บาท แก่จำเลย พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องแย้ง (วันที่ 9 สิงหาคม 2559) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ให้ยกฟ้องโจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลในส่วนของฟ้องโจทก์และฟ้องแย้งให้เป็นพับ โจทก์ฎีกา ศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้รับฎีกาฎีกาเฉพาะประเด็นว่าจำเลยไม่มีสิทธิเรียกเงินค่าแฟรนไชส์ส่วนที่เหลือตามฟ้องแย้ง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 โดยโจทก์และจำเลยมิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้เบื้องต้นว่า เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2559 โจทก์กับจำเลยตกลงทำสัญญาซื้อขายธุรกิจ

แฟรนไชส์ "เฟิร์ส สโนว์" โดยจำเลยอนุญาตให้โจทก์ประกอบกิจการทำและจำหน่ายไอศกรีมเกล็ดหิมะภายใต้เครื่องหมายการค้าของจำเลยที่สถานประกอบการภายในศูนย์การค้าสุขอนันต์ปาร์ค มีกำหนดเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ 22 มกราคม 2559 ถึงวันที่ 22 มกราคม 2562 คิดค่าแฟรนไชส์เป็นเงินจำนวน 350,000 บาท โจทก์ชำระเงินค่าแฟรนไชส์จำนวน 175,000 บาท แล้วในวันทำสัญญายังคงค้างชำระเงินค่าแฟรนไชส์ส่วนที่เหลืออีกจำนวน 175,000 บาท ประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์มีว่า โจทก์ต้องรับผิดชอบชำระเงินค่าแฟรนไชส์ส่วนที่เหลือจำนวน 175,000 บาท ให้แก่จำเลยตามฟ้องแย้งหรือไม่ ประเด็นนี้โจทก์ฎีกาว่า แม้สัญญาแฟรนไชส์จะระบุว่าให้โจทก์ชำระเงินค่าแฟรนไชส์ในส่วนที่เหลือจำนวน 175,000 บาท แก่จำเลยภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 แต่เมื่อจำเลยยอมผิดผ่อนการชำระเงินจำนวนนี้ให้แก่โจทก์ และในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2559 จำเลยยังนำเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะและอุปกรณ์อื่น ๆ มาส่งมอบให้ถึงที่ร้านของโจทก์ แสดงว่าจำเลยไม่ได้ยึดถือเอาเงื่อนไขเวลาการชำระหนี้เป็นข้อสาระสำคัญของสัญญาอีกต่อไป โจทก์มิได้เป็นฝ่ายผิดสัญญา เมื่อข้อเท็จจริงกลับปรากฏชัดว่าจำเลยรู้อยู่ก่อนแล้วว่าเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะที่ส่งมอบให้โจทก์เป็นเครื่องที่มีความชำรุดบกพร่องถึงขนาดใช้งานตามปกติไม่ได้ แต่ยังคงใจส่งมอบให้โจทก์ จำเลยจึงเป็นฝ่ายผิดสัญญาต่อโจทก์ จำเลยย่อมไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าแฟรนไชส์ในส่วนที่เหลือจากโจทก์ เห็นว่า เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้รับฎีกาโจทก์เฉพาะประเด็นว่าจำเลยไม่มีสิทธิเรียกเงินค่าแฟรนไชส์ส่วนที่เหลือตามฟ้องแย้ง ข้อเท็จจริงย่อมรับฟังเป็นยุติได้ต่อไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ว่า โจทก์ไม่อาจอาศัยเหตุที่ว่า จำเลยส่งมอบเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะมือสองให้แก่โจทก์และไม่ส่งแผ่นพับและธงญี่ปุ่นให้โจทก์มาบอกเลิกสัญญากับจำเลยได้ และถือไม่ได้ว่า จำเลยเป็นฝ่ายผิดสัญญา โจทก์ไม่มีสิทธิบอกเลิกสัญญากับจำเลย แม้โจทก์และจำเลยยังคงมีนิติสัมพันธ์กันตามสัญญาธุรกิจแฟรนไชส์ซึ่งเป็นสัญญาต่างตอบแทน โจทก์ในฐานะลูกหนี้มีหน้าที่ปฏิบัติตามการชำระหนี้ค่าแฟรนไชส์ที่เหลือจำนวน 175,000 บาท ให้แก่จำเลยภายในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า เครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะของจำเลยเกิดการขัดข้องในการใช้งาน เนื่องจากมีความชำรุดบกพร่องเกี่ยวกับการใช้ระบบและภูมิอากาศในประเทศไทย โจทก์จึงชอบที่จะยึดหน่วงไม่ชำระหนี้ค่าแฟรนไชส์ที่เหลืออยู่จำนวน 175,000 บาท ได้จนกว่าจำเลยจะแก้ไขความชำรุดบกพร่องของเครื่องทำไอศกรีมเกล็ดหิมะดังกล่าว หรือหาประกันที่สมควรให้ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 488 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษามานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องแย้งของจำเลย ค่าฤชาธรรมเนียมในส่วนฟ้องแย้งทั้งสามศาลให้เป็นพับ นอกจากนี้ก็ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1

องค์คณะ

วิจิต ลิธธรรมชโย · เฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช · ชูชัย วิริยะสุนทรวงศ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/1621/2562>